

VII PREMIS LITERARIS CIUTAT D'ALZIRA

Llibres de les obres guanyadores de l'any passat. A la dreta els autors premiats.

VICENT M. PASTOR

Premis vius, obres vitals

SALVADOR BATALLER
ALZIRA

La tradicional festa de la cultura i les lletres valencianes que cada any es convoca sota l'epígraf dels Premis Literaris Ciutat d'Alzira, i que es fa amb els auspicis de l'Ajuntament de la capital ribera, i d'Edicions Bromera, veurà incrementada enguany la seua convocatòria d'una manera notòria. Al ja tradicional Premi de Novel·la, que arriba ja a la vintena edició, se sumaran el segon premi europeu de Divulgació Científica (introduït l'any anterior), el primer premi Bancaixa de narrativa juvenil i el primer premi infantil Vicent Silvestre, aquests dos últims novetats de 1996. Tot plegat configura una atractiva proposta que és ja, per dret propi, una de les lites claus de la nostra literatura.

Una trajectòria sòlida

El Premi Ciutat d'Alzira té capacitat de convocatòria, té vitalitat. I aquest alt grau de vitalitat s'ha d'atribuir al dinamisme del certamen, al fet de no haver-se tancat en l'àmbit municipal o comarcal i sí haver buscat la universalitat a partir de les pròpies coordenades i circumstàncies. Així, en les obres d'aquests sis anys podem trobar varietat de procedència d'autors, varietat i amplitud de temes, de localitzacions, d'èpoques, d'estils, de registres i de varietats lingüístiques... tot un seguit de símptomes de vida i de normalitat cultural i humana que tant falta ens fan. I amb aquests antecedents i seguint el mateix ritme vital de varietats i contrastos arribem a les obres del 1995.

L'obra guanyadora, *Reines i peons*, és de Jordi Mata (Barcelona, 1966), llicenciat en Geografia i Història i escriptor guardonat amb nombrosos premis i amb unes quantes novel·les publicades; la finalista, *L'enigma del medalló*, és de Vicent Pascual (Silla, 1944), professor amb grans coneixements i dedicació a la didàctica lingüística i amb dues no-

vel·les de gran èxit entre els joves valencians.

Reines i peons ens situa en unes coordenades espacials i temporals clares i delimitades —Amsterdam, la coronació de la reina Beatriu a la plaça Dam el 30 d'abril de 1880, les manifestacions antimonàrquiques...— per tal d'introduir-nos en uns fets bolrosos —la desaparició misteriosa d'Alois, el protagonista, la reclusió d'aquest durant deu anys en un manicomi, la lluita per mantenir la cordura i per aclarir qui el va segrestar i el desencant davant la fosca cara de les diverses realitats que l'envolten... Obscurs i diversos interessos s'han confabulat contra aquest okupa àcrata, fill d'una família benestant però molest per a molts per ser un element discordant per a la seua família, per a l'Estat i per a alguns components de l'entramat afectiu que l'envolta.

Perfil europeu

L'autor aconsegueix un relat molt interessant jugant amb pocs personatges, amb uns escenaris reduïts i amb una intriga que es veu potenciada per les relacions, les llums i les ombres, que s'estableixen entre els diversos personatges: els bojos i estrafolaris, amb el seu candor, són el contrapunt adolorit d'uns altres egoistes i manipuladors que habiten el món dels normals. Alois és l'encarnació d'uns valors com la llibertat i l'amor lliure que un dia s'exigiran en estat pur i que, posteriorment, han sigut domesticats per tal de ser acceptats. Només caldrà dir que Jordi Mata amb aquesta novel·la de perfils totalment europeus crea un món literari dens, concentrat, madur, amb valors, tècniques i continguts d'abast universal i on tenen cabuda la ingenuïtat, el desencant, l'amistat, l'egoisme, l'amor, la traïció... i totes aquestes actituds i sentiments heretats del temps real dels anys seixanta-santana en els quals el clamor so-

cial per una utopia encara no coneixia l'amarg sabor del desencant que es produïa en passar pel tamís dels anys vuitanta i noranta.

Amor i misteri

L'enigma del medalló, per la seua banda, és desenvolupa en un marc de clars mediterranis, Sant Mateu i el Maestrat, entre un present on es creuen les vides d'una colla de gent jove, majoritàriament estudiants dels primers anys d'universitat, i una llegenda romàntica amb els seus tocs de foscor: uns amors impossibles entre dos joves de diferent classe social i la mort violenta dels amants que ens ha deixat un medalló, un esquelet i les aparicions erràtiques de l'esperit de la xica les nits de Sant Joan.

L'autor organitza el relat al voltant de la troballa que un dels universitaris fa de l'esquelet de l'amant i de la recerca misteriosa de la tomba de la xica per tal que els dos cossos enamorats puguen descansar junts. Però, a més de l'amor contrarietat, també se'ns presenten altres temes: el poder abusiu dels senyors i la venjança dels pobres contra els poderosos; la transmissió del patrimoni cultural i de l'inconscient col·lectiu; la vida al poble versus la vida a la ciutat i l'assumpció de les anelles familiars com a pas previ a la maduresa i a l'equilibri personal. En resum: variades lliçons i visions de vida que poden entrar a casa de la mà dels joves lectors però que ben segur poden acabar sent devorades pels ulls àvids dels majors.

Afegim que tant les descripcions de Sant Mateu i els seus paisatges com la creació del suspens demostren un gran domini narratiu i lingüístic i ens instal·len en un ambient de naturalitat, fins i tot lingüística, pel seu llenguatge clar i pel seu domini de les expressions i frases fetes. Una forma d'acolorir, amb una pinzellada de llum, aquest clar-obscur novel·lesc.

* Jurat del Premi de Narrativa 1995.

El repte de la divulgació

S.B.

ALZIRA

L'any 1995 Edicions Bromera va convocar, conjuntament amb la Universitat de València, el primer premi europeu de divulgació científica estudi general, patrocinat per la Fundació Bancaixa. Aquest premi inaugurava una opció inexplicablement desalea per aquestes latituds com és la de posar a l'abast d'un públic majoritari els fonaments del coneixement científic, i això d'una manera entenedora i rigorosa alhora.

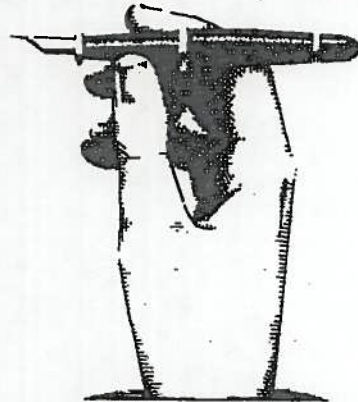
El guardó d'aquest primer premi d'assaig va correspondre a l'obra *El cervell polidèric*, de Xavier Duran, un vell conegut en el camp de la divulgació científica. No debades aquest llicenciat en ciències químiques ha desplegat una intensíssima tasca en el terreny del periodisme científic, amb col·laboracions habituals a TV3, Catalunya Ràdio, *La Vanguardia* o *El Temps*.

El cervell polidèric, que inaugura

una nova col·lecció, *Fronteres*, dedicada a la difusió del coneixement científic i tecnològic, revela les facetes més insospitades i suggeridores del cervell humà, aquest òrgan que ens permet pensar, estimar, sentir, crear o recordar.

L'obra tracta aspectes polèmics i curiosos com ara les diferències entre el cervell dels homes i el de les dones, o entre els dels esquerrans i el dels dretans que sacsejaren sens dubte més d'una idea preconcebuda sobre la qüestió.

El cervell polidèric planteja també els temes més interessants i decisius que preocupen la humanitat: a saber, la necessitat d'una certa harmonia entre el progrés científic i la reflexió ètica, la intel·ligència artificial o l'evolució del cervell humà. Tot plegat, una obra científica amb una visió àmplia i multidisciplinària de la cultura, amena i entenedora, que està destinada a esdevenir un dels best-sellers de la temporada.

PREMIS LITERARIS CIUTAT D'ALZIRA 1996

VIII PREMI DE NOVEL·LA

CIUTAT D'ALZIRA

1.500.000 PTES

II PREMI EUROPEU

DE DIVULGACIÓ CIENTÍFICA

ESTUDI GENERAL

1.500.000 PTES

I PREMI BANCAIXA

DE NARRATIVA JUVENIL

1.000.000 PTES

I PREMI DE NARRATIVA

INFANTIL VICENT SILVESTRE

300.000 PTES

TERMINI: FINS AL 12 DE

SETEMBRE DE 1996

DEMANEU LES BASES A

L'AJUNTAMENT D'ALZIRA

PUBLICA: EDICIONS BROMERA

ALFREDO J. GARÉS NÚÑEZ

ALZIRA

Alzira és ja un referent de primer ordre en l'àmbit de la nostra literatura, gràcies als premis literaris que, primer amb el de novel·la i des de l'any passat amb el de divulgació científica, convoca anualment l'Ajuntament d'Alzira, en col·laboració amb Edicions Bromera i la Universitat de València. La present edició és la segona que visc com a alcalde, i vull fer notar la importància i la categoria que han adquirit els Ciutat

Consolidació i creixement

d'Alzira pel fet que, a banda de consideracions estrictament literàries, fins ara, han continuat, s'han consolidat i s'han ampliat, encara que l'Ajuntament d'Alzira haja experimentat els canvis polítics coneguts. Enguany estenem els Ciutat d'Alzira a dos premis afegits, amb la mateixa intenció de continuïtat i consolidació: el Premi Bancaixa de narrativa juvenil, patrocinat per l'esmentada entitat, i el Premi de Narrativa infantil Vicent Silvestre, específicament apadrinat per Edicions Bromera. I ho fem així perquè, a banda que la literatura siga un tot global i un valor únic, pensem que és convenient i didàctic fomentar el gust per la literatura entre els joves i els

infants per mig dels concursos i l'edició de literatura específicament dirigida a ells.

Vull insistir també en el caràcter mancomunat de les convocatòries dels Premis Literaris Ciutat d'Alzira, unit els esforços de quatre entitats i conjuntament els mitjans i els recursos de la iniciativa pública i privada com a forma més adequada d'assegurar la qualitat literària i la difusió de les obres. No vull deixar passar l'oportunitat sense fer la invitació, a alzirens i al món de la cultura en general, per a participar en l'acte de lliurament del 18 d'octubre i en les jornades culturals que organitzem amb motiu dels Premis Literaris.

* Alcalde d'Alzira.

